

Ruch graniczny oraz przepływ towarów i usług na granicy polsko-białoruskiej w 2020 r.

08.11.2021 r.

↓ 65,7%

Spadek liczby przekroczeń granicy polsko-białoruskiej w porównaniu z 2019 r.

Według danych Straży Granicznej, w 2020 r. liczba przekroczeń granicy polsko-białoruskiej wyniosła 3024,1 tys. i była o 65,7% niższa niż przed rokiem. Wśród przekraczających tę granicę 87,4% stanowili cudzoziemcy (nierezydenci), a 12,6% – Polacy (rezydenci). W odniesieniu do 2019 r. liczba odprawionych cudzoziemców spadła o 66,0%, a Polaków – o 63,5%.

Ruch graniczny

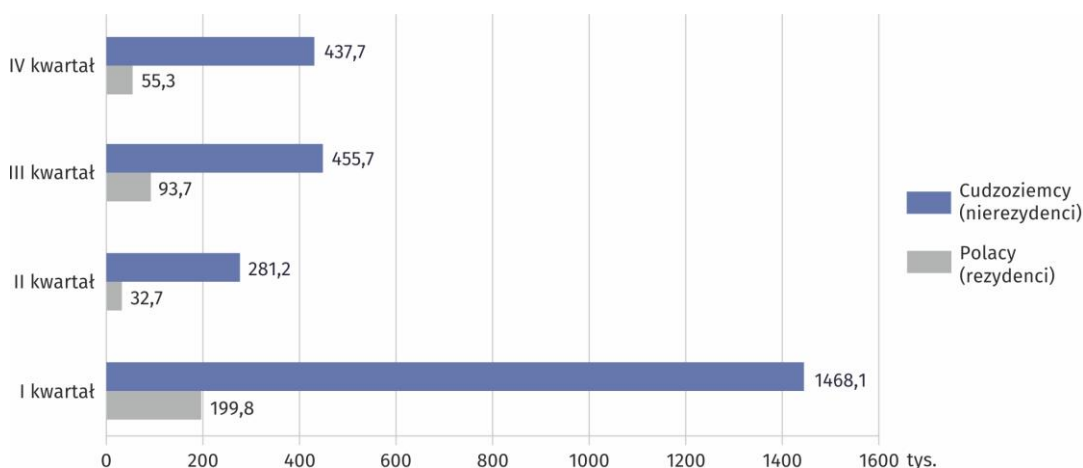
Według danych Straży Granicznej, w 2020 r. liczba przekroczeń granicy polsko-białoruskiej wyniosła 3024,1 tys., tj. o 65,7% mniej niż w roku poprzednim. Mniejszy niż rok wcześniej ruch na omawianej granicy odnotowano we wszystkich kwartałach. Największy spadek liczby odpraw w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku odnotowano w II kwartale (o 85,8%), zaś najmniejszy – w I kwartale analizowanego roku (o 14,0%).

W 2020 r. wśród przekraczających granicę dominowali cudzoziemcy, którzy stanowili 87,4% ich ogólnej liczby (przed rokiem – 88,1%). Odprawiani oni byli 2642,7 tys. razy, czyli o 66,0% mniej niż w 2019 r. Liczba obcokrajowców przekraczających granicę była niższa niż przed rokiem we wszystkich kwartałach. W ujęciu rocznym największy spadek liczby odpraw cudzoziemców stwierdzono w II kwartale (o 85,5%), zaś najmniejszy w I kwartale omawianego roku (o 13,7%).

W 2020 r. na granicy polsko-białoruskiej odprawiono łącznie 381,5 tys. Polaków, tj. o 63,5% mniej niż w poprzednim roku. Spadek liczby przekroczeń w stosunku do analogicznego okresu 2019 r. odnotowano we wszystkich kwartałach, a najbardziej zmniejszyła się liczba odprawionych Polaków w II kwartale (o 87,9%).

Zdecydowaną większość przekraczających granicę polsko-białoruską stanowili cudzoziemcy

Wykres 1. Osobowy ruch graniczny na granicy polsko-białoruskiej na terenie Polski według kwartałów w 2020 r.



W 2020 r. najczęściej przekroczeń granicy zarówno przez cudzoziemców, jak i Polaków odnotowano w I kwartale (55,6% ogółu odpraw cudzoziemców w ciągu roku i 52,4% ogółu odpraw Polaków). Najmniej odpraw obcokrajowców i Polaków stwierdzono w II kwartale analizowanego roku (odpowiednio 10,6% i 8,6%).

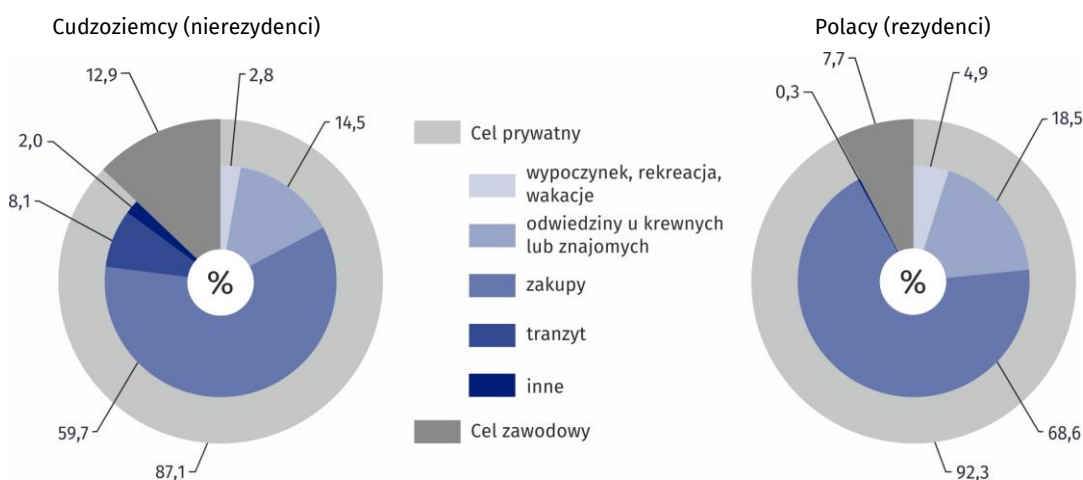
Cel wizyty, odległość miejsca zamieszkania i dokonania zakupów od granicy oraz częstotliwość przekraczania granicy

W 2020 r. większość cudzoziemców przyjeżdżających do Polski (59,7%) jako główny cel wizyty deklarowała zakupy. Odsetek obcokrajowców, którzy przekraczali granicę polsko-białoruską w związku z odwiedzinami u krewnych lub znajomych wyniósł 14,5%. W sprawach zawodowych przyjeżdżało 12,9% cudzoziemców. Tranzytem przez Polskę podróżowało 8,1% obcokrajowców. Niewiele osób (2,8%) przekraczających granicę wskazywało wypoczynek, rekreację, wakacje jako cel wizyty w naszym kraju.

Nieco inaczej przedstawiała się struktura mieszkańców Polski wyjeżdżających za granicę według celu pobytu za granicą. Dominującym celem Polaków przekraczających granicę, podobnie jak cudzoziemców, było dokonanie zakupów. Taki cel podróży zadeklarowało 68,6% spośród nich. Znaczący udział miały też wyjazdy w odwiedziny do krewnych lub znajomych (18,5% przekraczających granicę). Polacy rzadziej niż cudzoziemcy wyjeżdżali w celach zawodowych (7,7%), zaś częściej w związku z wypoczynkiem, rekreacją, wakacjami (4,9%).

Głównym celem wyjazdów za granicę, zarówno w przypadku cudzoziemców jak i Polaków było dokonanie zakupów

Wykres 2. Struktura cudzoziemców (nierezydentów) i Polaków (rezydentów) przekraczających granicę polsko-białoruską na terenie Polski według celu pobytu za granicą w 2020 r.

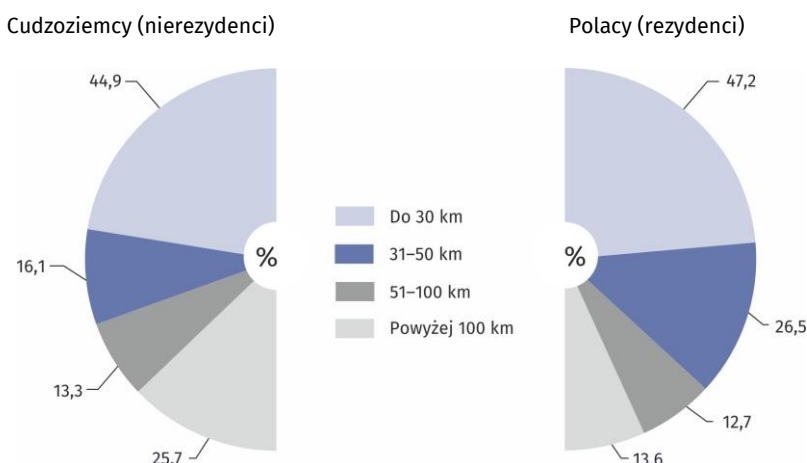


Większość podróżujących cudzoziemców (61,0%) zamieszkiwała w odległości do 50 km od granicy, przy czym 44,9% – w pasie 0–30 km. W odległości 51–100 km od granicy mieszkało 13,3% cudzoziemców, natomiast powyżej 100 km – 25,7%. W porównaniu z 2019 r. zaobserwowano spadek udziału podróżujących cudzoziemców zamieszkujących w pasie 51–100 km od granicy (o 0,6 p. proc.). Wzrost zanotowano zaś w przypadku cudzoziemców, którzy mieszkali w odległości 31–50 km oraz powyżej 100 km od granicy (po 0,3 p. proc.). Nie zmienił się odsetek podróżujących cudzoziemców mieszkających do 30 km od granicy.

Większość podróżujących cudzoziemców i Polaków mieszkała w odległości do 50 km od granicy

Struktura Polaków przekraczających granicę polsko-białoruską według odległości miejsca zamieszkania od granicy kształtowała się następująco: 73,7% ogólnej ich liczby mieszkało do 50 km od granicy, z tego 47,2% – do 30 km, w pasie 51–100 km zamieszkiwało 12,7%, a powyżej 100 km – 13,6%. W porównaniu z 2019 r. spadek odsetka odnotowano w przypadku Polaków mieszkających w odległości powyżej 100 km od granicy (o 0,6 p. proc.) oraz do 30 km od granicy (o 0,1 p. proc.), a jego wzrost dotyczył osób mieszkających w pasie 51–100 km oraz 31–50 km od granicy (odpowiednio o 0,5 p. proc. i 0,2 p. proc.).

Wykres 3. Struktura cudzoziemców (nierozzydentów) i Polaków (rezydentów) przekraczających granicę polsko-białoruską na terenie Polski według odległości miejsca zamieszkania od granicy w 2020 r.

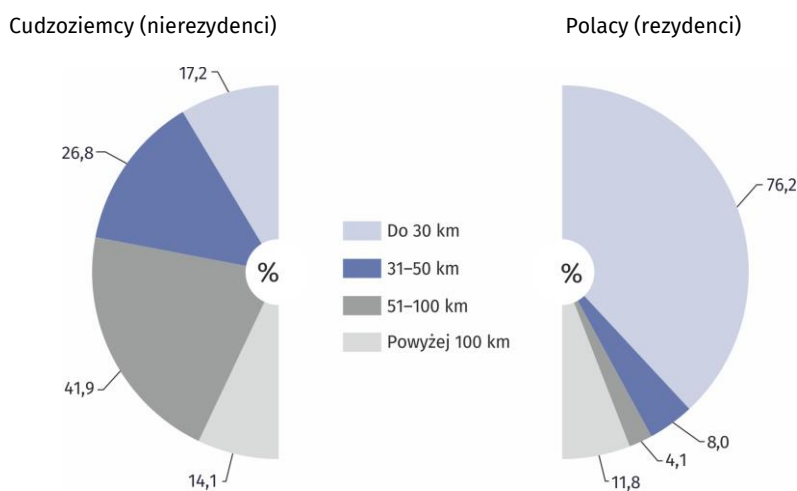


Najwięcej cudzoziemców przekraczających granicę polsko-białoruską (44,0% ogółu) dokonywało zakupów w odległości do 50 km od granicy, przy czym tylko 17,2% w pasie 0–30 km. Znaczna część obcokrajowców (41,9%) nabywała towary i usługi w pasie 51–100 km od granicy.

W przypadku Polaków struktura ta kształtowała się odmiennie. W odległości do 50 km od granicy zakupów dokonywało aż 84,2% spośród nich, przy czym 76,2% w pasie do 30 km. Tylko 4,1% Polaków deklarowało zakupy w odległości 51–100 km od przejścia granicznego.

Najwięcej cudzoziemców i Polaków dokonywało zakupów w odległości do 50 km od granicy

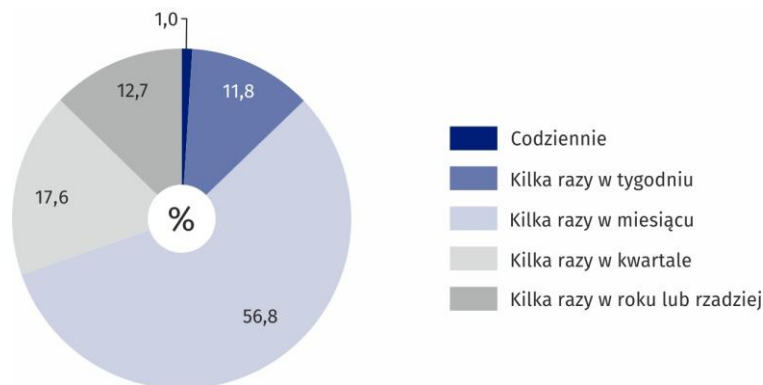
Wykres 4. Struktura cudzoziemców (nierozzydentów) i Polaków (rezydentów) przekraczających granicę polsko-białoruską na terenie Polski według odległości miejsca dokonywania zakupów od granicy w 2020 r.



W 2020 r. większość cudzoziemców (56,8%) deklarowała, że przekracza granicę polsko-białoruską kilka razy w miesiącu (o 7,8 p. proc. mniej niż rok wcześniej). Znacznie mniejszy odsetek stanowiły osoby, które przekraczały granicę kilka razy w kwartale, kilka razy w roku lub rzadziej oraz kilka razy w tygodniu – odpowiednio: 17,6%, 12,7% i 11,8% ogółu cudzoziemców. Codziennie odwiedzało nasz kraj tylko 1,0% nierozzydentów przekraczających tę granicę.

Większość cudzoziemców przekraczała granicę polsko-białoruską kilka razy w miesiącu

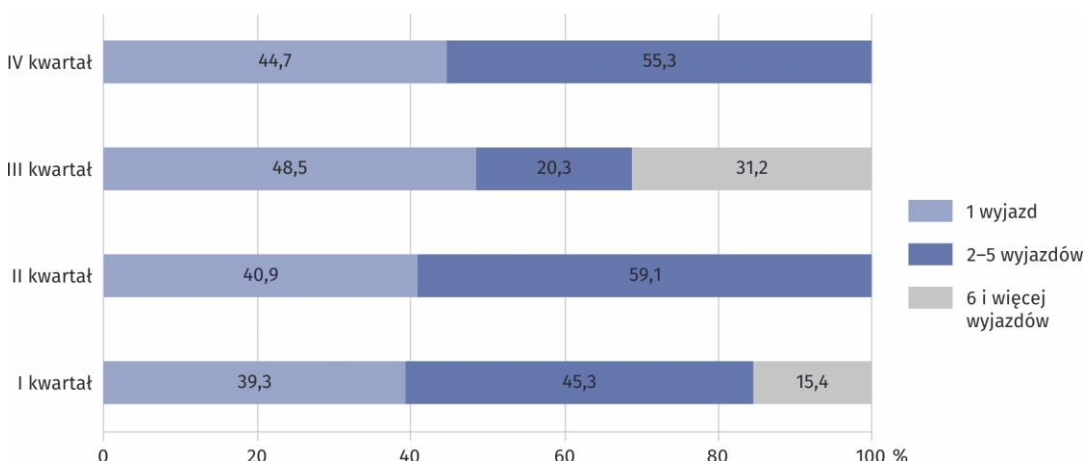
Wykres 5. Struktura cudzoziemców (nierezydentów) przekraczających granicę polsko-białoruską na terenie Polski według częstotliwości przekraczania granicy w 2020 r.



Najwięcej mieszkańców Polski przekraczających granicę polsko-białoruską (łącznie z przekroczeniami granicy na 1 dzień) w pierwszych dwóch oraz ostatnim kwartale 2020 r. odbyło 2–5 wyjazdów w kwartale. Najwyższy odsetek takich osób odnotowano w II kwartale (59,1%). Odmiennie kształtowała się struktura Polaków przekraczających tę granicę w III kwartale omawianego roku. Dominowały wśród nich osoby, które wyjeżdżały tylko raz (48,5%).

Mieszkańcy Polski najczęściej przekraczali granicę polsko-białoruską 2–5 razy w kwartale

Wykres 6. Struktura Polaków (rezydentów) przekraczających granicę polsko-białoruską na terenie Polski według liczby wyjazdów w kwartale w 2020 r.



Wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą

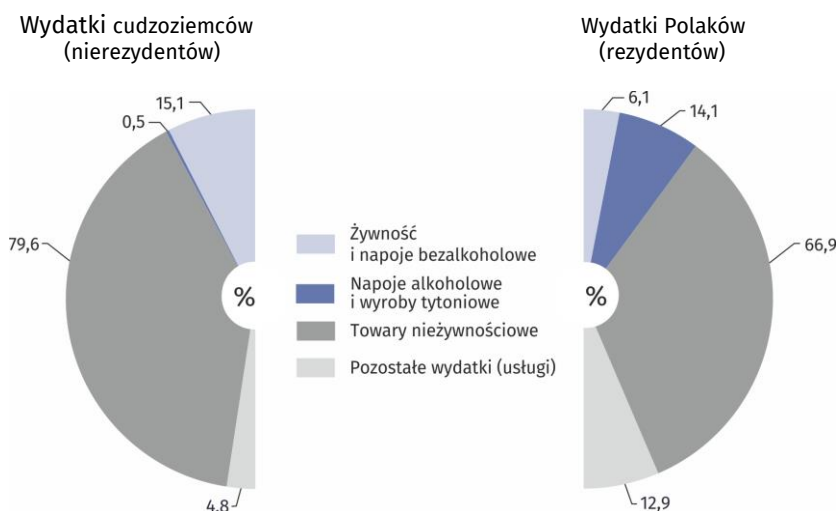
Szacunkowa wartość towarów i usług zakupionych w Polsce przez cudzoziemców przekraczających granicę polsko-białoruską w 2020 r. wyniosła 840,2 mln zł, natomiast wydatki poniesione za granicą przez Polaków ukształtowały się na poziomie 38,1 mln zł. W odniesieniu do 2019 r. wydatki cudzoziemców spadły o 64,5%, natomiast Polaków zmniejszyły się o 61,1%. W omawianym roku cudzoziemcy najwyższe wydatki ponieśli w I kwartale i wyniosły one 505,9 mln zł, zaś najniższe w II kwartale – 91,2 mln zł. Polacy w 2020 r. na zakupy za granicą również najczęściej wydali w I kwartale – 19,1 mln zł, a najmniej w II kwartale – 3,7 mln zł.

Wydatki poniesione przez cudzoziemców na zakup towarów i usług w Polsce oraz wydatki Polaków za granicą były znacznie niższe niż w 2019 r.

W 2020 r. cudzoziemcy przekraczający granicę polsko-białoruską największe środki przeznaczali na zakup towarów nieżywnościowych. Ich wartość wyniosła 668,8 mln zł, co stanowiło 79,6% ogółu wydatków cudzoziemców w Polsce. W porównaniu z poprzednim rokiem zmniejszyły się one o 64,6%. Na żywność i napoje bezalkoholowe cudzoziemcy wydali 127,2 mln zł, co stanowiło 15,1% ogólnej kwoty ich wydatków w Polsce. Z kolei na napoje alkoholowe oraz wyroby tytoniowe przeznaczali 4,3 mln zł (0,5%). W stosunku do poprzedniego roku wydatki na pierwszą z wyżej wymienionych grup towarów spadły o 63,8%, a na drugą – o 65,0%. Na usługi cudzoziemcy przeznaczali 39,9 mln zł, tj. 4,8% wszystkich wydatków poniesionych w Polsce. W 2020 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, wartość środków wydanych na ten cel zmniejszyła się o 65,2%.

W strukturze wydatków cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą dominowały środki przeznaczone na zakup towarów nieżywnościowych

Wykres 7. Struktura wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców (nierezydentów) i za granicą przez Polaków (rezydentów) przekraczających granicę polsko-białoruską na terenie Polski w 2020 r.



Polacy przekraczający granicę polsko-białoruską w omawianym roku na zakup towarów nieżywnościowych wydali 25,5 mln zł, co stanowiło 66,9% ogółu ich wydatków. W porównaniu z 2019 r. oznacza to spadek o 60,0%. Na zakup napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych Polacy przeznaczili 5,4 mln zł, tj. o 64,9% mniej niż rok wcześniej. Stanowiło to 14,1% wszystkich wydatków Polaków za granicą. Na zakup towarów żywnościowych i napojów bezalkoholowych Polacy przeznaczili tylko 2,3 mln zł (6,1% ogółu wydatków) i było to o 58,2% mniej niż w roku poprzednim. Na usługi Polacy przekraczający granicę polsko-białoruską w 2020 r. wydali 4,9 mln zł (o 63,2% mniej niż przed rokiem), czyli 12,9% ogólnej wartości środków wydatkowanych za granicą.

W 2020 r. cudzoziemcy przekraczający granicę polsko-białoruską najwięcej środków pieniężnych wydali na zakup towarów i usług w odległości do 50 km od granicy. Wydatki na tym obszarze wyniosły 363,8 mln zł, co stanowiło 43,3% ich ogólnej kwoty. Były one o 66,7% niższe w stosunku do zanotowanych w poprzednim roku. Zdecydowana większość tych środków, tj. 257,7 mln zł (30,7% ogółu), była wydatkowana w odległości 31–50 km od granicy. Nieco mniejsze wydatki poniesiono w odległości 51–100 km od granicy. Ich wartość osiągnęła poziom 339,6 mln zł (o 67,7% niższy niż w 2019 r.), co stanowiło 40,4% ogólnej kwoty przeznaczanej na zakupy przez cudzoziemców. Najmniejsze wydatki cudzoziemców odnotowano w odległości powyżej 100 km od granicy (136,5 mln zł, tj. 16,3% ogółu) i były one o 38,5% niższe niż w roku poprzednim. Wyodrębniając z ogólnej wartości wydatków środki przeznaczone na usługi, zaobserwowano, że cudzoziemcy przebywający w odległości powyżej 100 km od granicy przeznaczili na ten cel najwięcej, bo 12,7% całości poniesionych wydatków (o 70,2% mniej niż w roku poprzednim). W strukturze wydatków wszystkich cudzoziemców środki przeznaczone na usługi stanowiły tylko 4,8%.

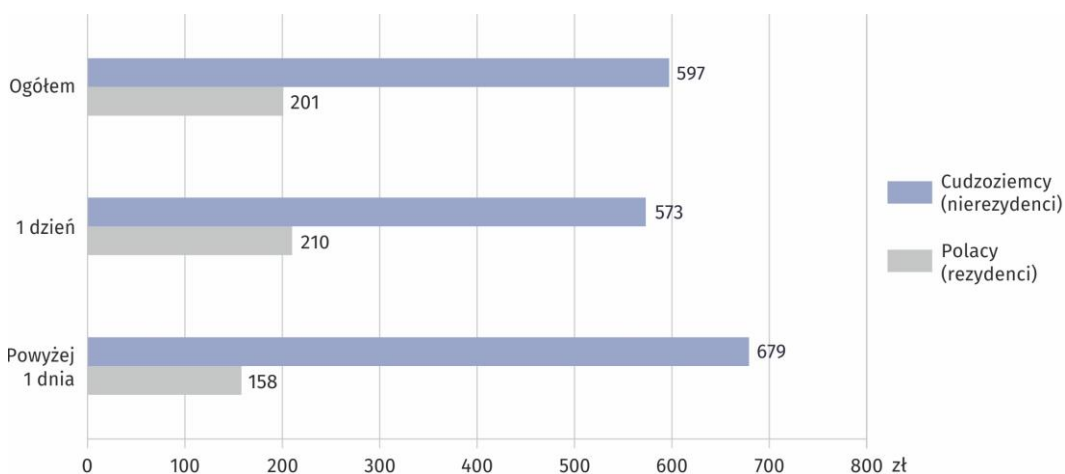
W analizowanym roku Polacy, podobnie jak cudzoziemcy, największe wydatki na zakup towarów i usług ponieśli w pasie do 50 km od granicy. Wyniosły one 31,8 mln zł, co stanowiło 83,5% ogółu ich wydatków. Były one o 61,7% niższe w stosunku do zanotowanych w roku poprzednim. Znaczna część tej kwoty (28,5 mln zł, tj. 74,8% ogółu) wydatkowana została w pasie do 30 km od granicy. Zakupów o mniejszej wartości Polacy dokonali w odległości 51–100 km (1,3 mln zł, tj. 3,4%) oraz powyżej 100 km od granicy (5,0 mln zł, tj. 13,1%). Osoby przebywające w odległości powyżej 100 km od granicy przeznaczyły na usługi aż 42,0% całości swoich wydatków, podczas gdy środki przeznaczone na ten cel stanowiły tylko 12,9% ogólnych wydatków poniesionych przez Polaków za granicą.

Średnie wydatki przypadające na 1 osobę, poniesione w Polsce przez cudzoziemców przekraczających granicę polsko-białoruską w 2020 r. wyniosły 597 zł i utrzymały się na zbliżonym poziomie w stosunku do zanotowanego rok wcześniej. Z kolei średnie wydatki poniesione za granicą przez Polaków wyniosły 201 zł i były o 6,3% wyższe w porównaniu z zanotowanymi

Zarówno cudzoziemcy, jak i Polacy największe wydatki na zakup towarów i usług ponieśli w odległości do 50 km od granicy

w 2019 r. W przypadku cudzoziemców najwyższe przeciętne wydatki na 1 osobę (666 zł) odnotowano w I kwartale, zaś najniższe (471 zł) w III kwartale 2020 r. W przypadku Polaków były to odpowiednio II kwartał (233 zł) oraz I kwartał (192 zł) omawianego roku.

Wykres 8. Średnie wydatki poniesione przez jednego cudzoziemca (nierezydenta) w Polsce oraz jednego Polaka (rezydenta) za granicą według czasu pobytu w 2020 r.



W porównaniu z poprzednim rokiem średnie wydatki poniesione przez jednego cudzoziemca przekraczającego granicę polsko-białoruską utrzymały się na zbliżonym poziomie, natomiast wydatki poniesione przez jednego Polaka przekraczającego tę granicę zwiększyły się w ujęciu rocznym

W 2020 r. przeciętne wydatki przypadające na jednego cudzoziemca, którego czas pobytu nie przekraczał 1 dnia ukształtowały się na poziomie 573 zł. Dla osób deklarujących dłuższy pobyt średnie wydatki były wyższe i wyniosły 679 zł. W przypadku Polaków wydatki osiągnęły odpowiednio wartość 210 zł i 158 zł.

Osoby przebywające za granicą dłużej niż 1 dzień ponosiły wielokrotnie wyższe wydatki na usługi w porównaniu z wyjeżdżającymi za granicę na 1 dzień. Przeciętne wydatki na ten cel w przypadku wyjazdów z noclegami stanowiły 14,1% średnich wydatków przypadających na jednego cudzoziemca oraz 53,8% średnich wydatków przypadających na jednego Polaka, podczas gdy dla przekraczających granicę na 1 dzień ukształtowały się odpowiednio na poziomie 1,4% i 6,7%.

Uwaga

Opracowanie powstało na podstawie wyników badań „Podróże nierezydentów do Polski. Ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej” oraz „Uczestnictwo mieszkańców Polski (rezydentów) w podróżach”. Metodologia badań została przygotowana przez Główny Urząd Statystyczny i Urząd Statystyczny w Rzeszowie we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim oraz Ministerstwem Sportu i Turystyki. Szczegółowe wyjaśnienia dotyczące tych badań znajdują się w zeszycie metodologicznym dostępnym na stronie Głównego Urzędu Statystycznego:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/kultura-turystyka-sport/zeszyty-metodologiczne/badania-podrozy-rezydentow-oraz-pryjazdow-nierezydentow-do-polski,1,1.html>

Dane o ruchu granicznym pochodzą z Komendy Głównej Straży Granicznej i obejmują wszystkie przejścia graniczne (drogowe, kolejowe i rzeczne). Dotyczą one liczby przekroczeń granicy – osoba przekraczająca granicę kilkakrotnie liczona jest tyle razy, ile razy tę granicę przekracza.

Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.


W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Białymstoku
Dyrektor Ewa Kamińska-Gawryluk
Tel: 85 749 77 15

Rozpowszechnianie:
Informatorium Statystyczne
Tel: 85 749 77 45, 85 749 77 88

 bialystok.stat.gov.pl

 [@Bialystok_STAT](https://twitter.com/Bialystok_STAT)

 [@UrządStatystycznywBiałymstoku](https://www.facebook.com/UrządStatystycznywBiałymstoku)

Powiązane opracowania

[Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w 2020 r.](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Cudzoziemcy](#)

[Nierezydenci](#)

[Przejście graniczne](#)

[Rezydenci](#)

[Ruch graniczny osobowy](#)